

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Marie Reinson
planeerimis- ja maanõunik
Häädemeeste Vallavalitsus
marie.reinson@haademeeste.ee

Teie 17.11.2025

Meie 02.12.2025 nr 2.2-9/25/3751-2

Vastus selgitustaotlusele

Pöördusite Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) poole küsimustega, mis puudutavad eraisiku poolt turvakaamerate paigaldamist eraomandis ja munitsipaalomandis olevate kinnistute piirile.

Andmekaitse Inspeksioon selgitab esmalt, et inspeksioon ei saa selgitustaotlusele vastates anda konkreetsele juhtumile siduvat õiguslikku hinnangut. Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse §-st 3 tulenevalt on Andmekaitse Inspeksioonil kohustus anda õiguslaseid selgitusi inspeksiooni tegevuse aluseks olevate õigusaktide ja asutuse pädevuse kohta. Andmekaitse Inspeksiooni pädevuses on [isikuandmete kaitse seaduses](#) (IKS), selle alusel kehtestatud õigusaktides ning [isikuandmete kaitse üldmääruses](#)¹ (IKÜM) sätestatud nõuete ning muudes seadustes isikuandmete töötlemisele kehtestatud nõuete täitmise üle riikliku ja haldusjärelevalve teostamine. Seega saab AKI anda selgitusi küsimustes, mis puudutavad isikuandmete töötlemist ja selle üle järelevalve teostamist, kuid mitte kinnisasja kasutamise või valdamise küsimustes.

Andmekaitse Inspeksioon selgitab järgnevalt kaamerate kasutamise tingimusi isikuandmete töötlemisele kehtestatud reeglite valguses.

Füüsiline isik võib kasutada statsionaarset kaamerat, kui ta filmib üksnes enda valduses olevat ala (näiteks eramaja ja selle hoovi). Isikuandmete kaitse üldmääruse art 2 lg 2 punkt c erandi kohaselt ei kohaldata isikuandmete töötlemise nõudeid, kui isikuandmeid töötleb füüsiline isik eranditult isiklike või koduste tegevuste käigus. Sellisel juhul ei ole kaamera paigaldajal vaja filmimisest kedagi teavitada ega paigaldada teavitussilte. Küll aga ei või filmitut kasutada muul eesmärgil kui isiklikuks otstarbeks (näiteks ei tohi salvestisi internetis avalikustada).

Kui kaamera vaatevälja jääb aga kinnistuga piirnev naabri territoorium või avalik ala (nt tee, tänav, ka avalik parkla), siis seda ei käsitleta enam filmimisena isiklikul otstarbel ning selline andmetöötlus eeldab õigusliku aluse olemasolu ja isikuandmete kaitse nõuetest kinnipidamist. **Avaliku ala** filmimist võib omanik teatud juhtudel põhjendada oma vara kaitse eesmärgil **õigustatud huviga**, kuid **eraomandis naaberkinnistu** filmimiseks **ei esine ühtegi õiguslikku alust ja selline tegevus on keelatud**.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)

Igasuguseks isikuandmete töötlemiseks (sh isikute filmimiseks) peab olema õiguslik alus. Juhul, kui kaamerate vaatevälja jääb **avalik ala**, siis on võimalik sellisel isikuandmete töötlemisel **tugineda õigustatud huvile** (IKÜM art 6 lg 1 punkt f).

Enne kaamerate paigaldamist tuleb kasutajal läbi viia [õigustatud huvi analüüs](#). Õigustatud huvi alusele tuginemisel peab esinema reaalselt põhjendatud oht (näiteks eelnevalt toimunud turvaintsidendid), millest tingituna kaalub kaamera omaniku huvi üle teiste avalikul alal liikuvate isikute õiguse privaatsusele. **Veendumine selles, et õigustatud huvi sättelega saab tugineda, on kaamerate kasutaja ülesanne, kes peab läbipaistval moel viima läbi kaalumise ning olema tulemust võimeline ka põhjendama (tõendama)**. Otsuse tegemisel peab hindama ohtude tõsidust ja realiseerumise tõenäosust ning analüüsima alternatiive turvariskide maandamiseks (näiteks turvaukse, signalisatsiooni, piirdeaia rajamise, täiendava valgustuse kasutamise jms võimalusi).

Kaameraid saab ja peab kasutama vastavalt vajadusele – need peaksid olema suunatud konkreetsetelt määratletud probleemi lahendamisele. Arvestama peab, et isikuandmeid ei tohi hiljem töödelda viisil, mis on esialgselt määratud eesmärkidega vastuolus. Seega kui kaamera on paigaldatud vara kaitseks, siis ei saa kaamerasalvestist kasutada teistel eesmärkidel, näiteks lihtsalt vaatamiseks, kes millise autoga sõidab või millisel ajal liigub.

Õigustatud huvi alusel paigaldatud kaamera kasutamisel tuleb enne kaamera filmimise alasse sisenemist nähtavale kohale paigutada kaamerate kasutamisest teavitavad sildid koos kontaktandmetega ja viitega kaamerate kasutamise korrale ehk [andmekaitsetingimustele](#). Kõikidele isikutele peab olema kättesaadav informatsioon selle kohta, mis on kaamerate omaniku kontaktandmed, kui kaua salvestisi säilitatakse, mis eesmärgil kaamerad on pandud jne.

Mida pikem on salvestiste säilitamise aeg (eriti, kui see on pikem kui 72 tundi), seda rohkem tuleb põhjendada eesmärgi õiguspärasust ja säilitamise vajalikkust. Valitud säilitamisaeg peab eesmärgi saavutamiseks ka tegelikult vajalik olema. Kauem lihtsalt igaks juhuks ei tohi salvestisi säilitada.²

IKÜM art 15 annab igale kaamera vaatevälja jäänud inimesele ehk andmesubjektile õiguse küsida enda kohta salvestisest koopiat. Kaamera kasutajal tuleb taoline nõue täita kuu aja jooksul ja seejuures muuta eelnevalt muud salvestisel olevad inimesed tuvastamatuks (näiteks hägustades).

Põhjalikuma info kaamerate kasutamise kohta leiate AKI kodulehel [juhendist](#) kaamerate kasutamise kohta, [videovalve korraldajale](#) mõeldud teabest ja [KKK](#) rubriigist ning soovitame lisaks tutvuda ka artikliga „[Kaamerate kasutamine elamualadel](#)“. Lisan ka lingi, kus kaamera kasutajal on võimalik genereerida tasuta [videovalvesilt](#).

Seoses järelevalve teostamisega selgitab AKI, et kuigi Andmekaitse Inspektsiooni kui järelevalveasutuse ülesandeks on kontrollida isikuandmete töötlemise nõuetest kinnipidamist (sh kaamerate kasutamise õiguslikku alust ja sõltuvalt olukorrast teavitussildi olemasolu), ei saa inspektsioon lahendada kõiki tekkinud konflikte või erimeelsusi.

Eraisikute paigaldatud valvekaameratega seotud kaebuste alusel AKI reeglina järelevalvemenetlust ei alusta, kuna sellistes vaidlustes ei pruugi inspektsiooni sekkumisel olla soovitud tulemust – pea võimatu on välja selgitada, milline ala valvekaamera vaatevälja jääb, sest omanikul on võimalik igal hetkel kaamera vaatevälja muuta (nt ka kohe pärast kontrollimist). Samuti ei saa inspektsioon kaamera kasutajat pidevalt kontrollima ja tema kaamerapilti monitoorima jääda.

² Euroopa Andmekaitsekoostöögrupi suunis 3/2019 [isikuandmete töötlemise kohta videoseadmetes](#), p 121.

Andmekaitse Inspektsiooni sekkumine on põhjendatud ainult juhtudel, kui olukord seda tõepoolest õigustab, nt tegemist on väga raske rikkumisega, isiku õiguste riive on väga intensiivne, isikul ei ole muid võimalusi oma õiguste kaitseks ning lahendamine on avalikes huvides.

Loodetavasti on inspektsiooni selgitustest abi.

Lugupidamisega

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel